

تحلیل نقش نورپردازی بر مولفه های آسایش بصری در فضای شهری

«نمونه موردی: خیابان ارگ مشهد»

مهسا بنی بشر^{۱*}، دکتر تکتک حنایی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد شهرسازی گرایش طراحی شهری، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران، mahsa3087@yahoo.com
۲- گروه شهرسازی، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران، toktamhaneaee@yahoo.com

چکیده

نورپردازی یکی از اصلی ترین عناصر منظرشهری به شمار می روند. از این رو به بررسی تاثیر نورپردازی بر آسایش بصری و بهبود منظر شهری می پردازیم. امروزه نورپردازی صرفاً از جنبه زیبایی شناسانه مطرح نمی گردد بلکه معرف هویت و سیمای شبانه فضای شهری بوده و عدم توجه به این مهم، عوارضی در زمینه ایجاد آلودگی نوری و کاهش آسایش بصری در پی دارد. هدف این مقاله تحلیل نقش نورپردازی بر مولفه های آسایش بصری خیابان ارگ می باشد. روش این پژوهش توصیفی-تحلیلی است. جمع آوری داده ها با روش های کتابخانه ای، مشاهدات میدانی، تفسیر نقشه و عکس و پرسشنامه صورت گرفته است و حجم نمونه با توجه به تعداد ساکنین، عابرین و شاغلین خیابان ارگ و با استفاده از فرمول کوکران ۲۸۶ نفر برآورد گردیده است. در تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS استفاده شده است.

یافته های پژوهش حکایت از آن دارد که خیابان امام خمینی تاحدودی دارای حیات شبانه می باشد و از پتانسیل مناسبی برای ارتقا و تقویت این زمینه برخوردار است. اکثر شهروندان و زائران معتقدند که ویژگی هایی مانند امنیت شبانه، کاربری های فعال شبانه، حضور و تردد زائران در هنگام شب، فعالیت مراکز تجاری در ابتدای خیابان و نورپردازی نسبتاً مناسب سبب ایجاد آرامش بصری شده است. همچنین کمبود روشنایی در برخی از نقاط موجب آلودگی نمایی و نوری در خیابان شده که القاکننده بی نظمی، فشار روانی و بی تناسبی شده است. استفاده از رنگ های ترکیبی و روشنایی ساختمانی های جاذب جمعیتی به همراه نورپردازی مناسب ساختمان های اداری که در شب هیچگونه فعالیتی ندارند می تواند علاوه بر زیباسازی یکی از راهکارهای مهم و تاثیرگذار جهت بهبود آسایش بصری این خیابان باشد.

واژه های کلیدی: آسایش بصری، آلودگی نوری، خیابان ارگ، روشنایی، نورپردازی